

TRGOVSKI LIST

Časopis za trgovino, industrijo in obrt.

Naročnina za Jugoslavijo: celoletno 180 Din, za ½ leta 90 Din, za ¼ leta 45 Din, mesečno 15 Din; za inozemstvo: 210 Din. — Plača in toži se v Ljubljani. Uredništvo in upravnništvo je v Ljubljani v Gregorčičevi ulici št. 23. — Dopisi se ne vračajo. — Račun pri pošt. hranilnici v Ljubljani št. 11.953. — Telefon št. 30-69.

Leto XVII.

V Ljubljani, v soboto, dne 15. septembra 1934.

Štev. 104.

Zakaj propadajo reforme

Mnogo koristnih in lepih akcij za zboljšanje gospodarstva, za povečanje ljudskega blagostanja je bilo že podvzetih v Jugoslaviji, toda efekt vseh njih je bil vedno le skrajno minimalen, če sploh ni bil deficiten. A vedno je bil glavni in dostikrat tudi edini vzrok, da so vse te akcije propadle,

Tako n. pr. je bila načelno čisto pravilna zamisel, ki je ustvarila Prizad, da namreč država uvede monopol v žitni trgovini in s tem omogoči na eni strani kmetovalcu čim boljše ceno, na drugi strani pa tudi doseže čim večjo množino izvoza. Dejansko pa je bil efekt vse akcije čisto drugačen. Kmetovalci niso imeli od povišanih cen nič, ker so morali prodajati bone prekupevalcem za polovično ceno, izvoz se tudi ni povečal, država pa je imela ogromno škodo, ker je morala plačati deficit ponesrečenega poizkusa uvedbe monopolne žitne trgovine.

Nekaj podobnega smo doživeli tudi letos pri sadnem izvozu. Načelno je čisto gotovo pravilno, če bi se ves izvoz koncentriral ter dirigiral le z ene strani. Toda ta misel more obroditi dobre sadove le v enem primeru, da je osrednji urad, ki vso izvozno trgovino vodi, naravnost vzorno organiziran. Le v tem primeru more biti njegovo delo boljše od dela zasebnih izvoznikov. Če pa takšne vzorne organiziranosti ni, potem mora centralizacija izvoza povzročiti le zmešnjavo in škodovati vsemu izvozu.

Opetovano se je pri nas tudi že začela akcija za našo gospodarsko osamosvojitev. Niti ena teh akcij ni prinesla pravega uspeha, ker se je ustavila ob naši upravi, ki ni bila kos temu koncentriranemu delu. In tako bi mogli naštevati ure dolgo vse propadle ali ponesrečene akcije, ki so bile sicer dobro zamišljene, ki pa se niso mogle posrečiti, ker niso doživele od naše uprave one podpore, ki so jo nujno potrebovale.

Še prav posebno pa se občuti v času krize vsaka pomanjkljivost v upravi. Kajti v času krize se vse zateka k državi na pomoč in vedno glasnejši postaja klic, da prevzemi država še to in drugo nalogo. Vsaka nova naloga pa pomeni novo obremenitev upravnega aparata. Kako pa naj upravni aparat zmore te vedno večje naloge, če ni kos niti svojim dosedanjim nalogam, pa ne pomislijo oni, ki prihajajo z vedno novimi zahtevami.

Zato je treba, da pri nas že enkrat prodre spoznanje, da so vse reforme kar v naprej obsojene na neuspeh, če ne zboljšamo uprave. V začetku vsega zboljšanja je reforma uprave.

Reforma uprave pa je zopet neizvedljiva, če ves narod ne sodeluje pri tej reformi. Seveda pa ni to sodelovanje naroda mišljeno tako, da bi se smel vmešavati v poslovanje uradov prav vsak državljan. To sodelovanje bi se moralo uveljavljati v čisto drugi smeri.

Vsaka uprava je na vse zadnje produkt okolice, v kateri se udeležuje. Če se pravi o kakšni upravi, da je počasna, da kar naprej odlaš vse rešitve, potem je pač eden glavnih vzrokov tega odlašanja v tem, ker vsa njena okolica pravi, da se nikamor ne mudi, ker ljudje premalo energično zahtevajo hitrejšo rešitev svoje zadeve. Če se zopet drugje konstatira, da je odvisna hitrost rešitve akta, potem je jasno, da se tudi ta razvada ni udomačila brez sodelovanja okolice. Naša slaba uprava ni le krivda tega ali onega uradnika, temveč ta krivda leži v vsej okolici, v kateri živi uradnik. In zato pravimo, da mora narod sodelovati pri reformi uprave, da se namreč odpravijo oni psihološki razlogi, ki so krivi slabe uprave. Reforma uprave se sicer dekretira od

zgoraj, toda naj bo izdano še toliko dekretov, se uprava čez noč le ne bo zboljšala. Reforma je treba pričeti izvajati počasi, od urada do urada, od stopnje do stopnje. In tu je zopet reforma nemogoča brez sodelovanja naroda. Narod mora kontrolirati, če se dekretirane reforme tudi v resnici izvajajo in zato je pogoj vsake uspešne upravne reforme — samouprava. S povečano samoupravo treba dati narodu možnost, da skrbi za čistost uprave, za njeno eksperimentalnost in za pravilnost njenih ukrepov. Nastati mora tako polagoma nova miselnost, ki ustvarja za reformo uprave potrebno ozračje.

Trgovinski sporazum z Madjarsko

Dne 15. maja je potekla naša trgovinska pogodba z Madjarsko in naša delegacija se je že odpeljala v Budapešto, da se pogodba obnovi, ko je nastal znani napad Madjarske v Zenevi na našo državo in so bila takoj nato pretrgana vsa pogajanja. Od takrat smo bili z Madjarsko v brezpogodbenem stanju. Odnosaji z Madjarsko so bili nato še precej časa zelo napeti, polagoma pa so se nasprotstva ublažila in prišlo je do sporazuma zaradi obmejnega prometa, ki je dal povod za ženevski incident. S tem je bila zopet dana možnost za obnovo trgovinskih pogajanj.

Koncem preteklega meseca je odpotovala naša delegacija pod vodstvom dr. Tomičića, direktorja Zavoda za pospeševanje zunanje trgovine v Budapešto, da sklene trgovinsko pogodbo z Madjarsko.

Naša delegacija je zahtevala naslednje:

1. Uvozne kontingente za naš les mora Madjarska povečati.
2. Dobiti moramo zagotovilo, da bo mogoče te kontingente tudi izkoristiti.
3. Uvozni kontingenti za sadje se naj povečajo.
4. Dovolj naj se carine prost uvoz naših mineralnih vod.
5. Sklene naj se turistična konvencija.

Madjari so zlasti zahtevali ugodnosti pri carini za njih mineralne vode (Hunyadi János in Franc Jožefovo vodo).

Večjega kontingenta za sadje ni bilo mo-

ga tudi iz čisto tehničnega razloga je sodelovanje naroda v samoupravah neobhodno potrebno. Ni mogoče reformirati uprave, kadar je ta preobremenjena s posli. Treba jo je najprej razbremeniti, treba je dati najprej nekaj oddiha in prostora, da se more reforma izživeti. Razbremenitev pa more dati le samouprava.

Zato pa je tudi samouprava edino sredstvo, da se ne ustavijo tudi najbolj dobro zamišljene akcije ob slabem funkcioniranju uprave. Zato je samouprava edino sredstvo, da ne propadajo več reforme, da se prične tudi pri nas zboljšanje.

gače doseči, ker ima letos Madjarska sama precej sadja.

Za naš les pa so bile dosežene te ugodnosti:

I. Za leto 1933 nam je bil dovoljen uvozni kontingent 45.000 ton dry. Tega kontingenta pa nismo mogli izkoristiti, ker nismo mogli dobiti potrebnih uvoznih dovoljenj. Sedaj pa nam je priznan za prihodnje leto, to je za 1. 1934/35. uvozni kontingent v višini 50.000 ton ter nam je obenem zagotovljeno, da dobimo tudi potrebna uvozna dovoljenja.

II. Uvozni kontingent za mehki gradbeni les, ki je znašal preje 16.000 ton, nam je bil sedaj povišan na 32.000 ton.

III. Uvozni kontingent za oglje nam je bil povišan od 4800 ton na 9600 ton in v isti izmeri nam je bil tudi povišan uvozni kontingent za tesani les.

Vsi ti kontingenti so razdeljeni samo na 7 mesecev, to je do 1. marca 1935, in se morajo po tem času novi kontingenti zopet dogovoriti.

Upamo, da bo sedaj mogoče našim lesnim producentom in trgovcem v Dravski dolini, da bodo izvažali na Madjarsko les v isti meri ko nekaj in da se bo lesna kriza v Dravski dolini nehala.

Za ta uspeh treba pač izreči naši delegaciji, zlasti pa njenemu šefu dr. Tomičiću vse priznanje.

Bat'a in naše gospodarstvo

Vsa naša usnjarska predelovalna stroka propada

Pred dnevi je bil v vseh jugoslovanskih listih objavljen plačani oglas Bafe, v katerem se ta tvrdka hvali, da je plačala nad 12 milijonov davka. Le malo je manjkalo, da bi bilo v oglasu zapisano, da je patriotična dolžnost vsakega Jugoslavana, da nosi in kupuje le Bafine izdelke. Po plakatih se itak že bere, da so ti Bafini čevlji izdelani samo iz jugoslovanskih sirovini (n. pr. kavčukasti podplati) in da služijo vse podjetje edino narodu.

Pa papir je potrpežljiv in če mora prenašati bogato plačane inserate še posebno. Zato pa tudi treba vse te slavonspeve premotriti tudi pod kritičnim steklom. In to so naši obrtniki tudi sklenili in ugotovili glede slavonspeva o 12 milijonov plačanih davkov ta dejstva.

Bafa je imel 1. 1933 po naši državi 127 podružnic. Za vse te podružnice, to je za vseh teh 127 trgovin, od katerih so nekatere prave veletrgovine, je imel predpisane direktnega davka 163.317 Din. Tako pravijo uradni podatki. In uradni podatki pravijo nadalje, da je plačala Bafina podružnica v Sloveniji, ki je prodala za več ko pol milijona Din v enem letu, davka je 65.32 Din.

Ugotoviti je nadalje treba, da je onih 12 milijonov davka le prazna samohvala, dokler Bafa ne navede specializirano, za kaj so bili plačani ti davki. Kajti pri kupičku 170 milijonov Din za prodane izdelke, kakor je to razvidno iz Bafine bilance, so bili ti milijoni plačani v prvi vrsti za poslovni in luksuzni davek, ki ga plačujejo tudi vsi obrtniki. Ta davek pa

se vračunava v ceno blaga in ta davek plačuje potrošnik, ne pa proizvajalec. Teh 12 milijonov davka izgineva torej pri bližnjem osvetljenju ko kafa.

Pa te davke je treba pogledati še z druge strani. Leto 1931. je plačal Bafa carine 46'8 milijonov, 1. 1932. 12'5 milijonov carine in 1. 1933. 3'1 milijonov carine. Dohodek države na carini je padel torej v letu 1932. za 34'3 milijonov, v 1. 1933. pa celo za 43'7 milijonov, skupno v dveh letih pa za 78'0 milijonov Din. Kako mršavih napram tem 43'7 milijonom le v letu 1933. onih ubogih 12 milijonov.

Pa to število pogledimo še z druge strani. Po bilanci znaša glavica jugoslovanskega Bafe celih 5 milijonov Din. Kakor pa hvali »Narodno blagostanje«, je zakopal »Bafa v jugoslovansko zemljo za investicije nad 40 milijonov.« »Narodno blagostanje« je pozabilo dostaviti, da skoraj natančno toliko, kolikor znaša samo eno leto prihranek na carini! Menda ne bo še »Nar. blagostanje« dostavilo, da pomeni to za našo državo naravnost sijajen dobiček!

In da omenimo še neko malenkost. Delniška glavica Bafe znaša 5 milijonov, terjatve njegovih upnikov pa 64'8 milijonov. Teh 64'8 milijonov je seveda treba obrestovati. Po kakšnih odstotkih se ta posojila obrestujejo? In kdo so prav za prav ti upniki? Ali niso morda identični z delničarji? Ali se morda tukaj ne ponavlja ono poglavje, ki je tako obupno žalostno za naše narodno gospodarstvo?

Mislmo, da že te številke in ta dejstva zadostujejo za pravilno presojo koristnosti

Bafe za naše narodno gospodarstvo. Toda navesti moramo še mnogo težje številke, tako težke, da mora spregledati tudi oni najbolj naiven človek, ki naseda na razne reklame.

Po statistiki SUZOR-a je bilo pri njem zavarovanih v 1. 1928 127.000 delavcev iz usnjarsko-predelovalne stroke. Leto 1934. je bilo teh delavcev, zavarovanih pri SUZOR-u le še 58.000. Za več ko polovico je torej padlo število teh delavcev. Kdo preživlja te ljudi, ki so prišli ob zaslužek, kdo skrbi za teh 69.000 delavcev! Mar Bafa? Mar ne padejo na breme vsega našega narodnega gospodarstva in vse države!

V naši državi je bilo okoli 34.000 čevljarjev, okoli 2500 trgovcev s čevlji in nekaj večjih ter manjših tvornic za obutev. V Jugoslaviji se potrebuje na leto okoli 7 milijonov parov čevljev, teh 34.000 čevljarjev pa more izdelati na leto 11 milijonov parov čevljev, torej za 4 milijone več, kakor znaša vsa potreba. Če pa prištejemo še čevlje, ki jih morejo izdelati naše domače tvornice, potem vidimo, da moremo sami izdelati tudi trikrat toliko čevljev, kakor jih more naš narod kupiti. Kje je torej le najmanjša potreba, da se ustanavlja pri nas tuja tvornica za čevlje! A danes že more izdelati ta tuja tvornica 4'5 milijonov čevljev in njeno stremljenje je, da krije sploh vso našo potrebo na čevljih. Kaj pa naj naredimo mi s svojimi 34.000 čevljarji! In kaj naj počne naših 2500 trgovcev, ko pa že skoraj ne bo vasi, v kateri ne bi bila Bafina prodajalna!

Ali nismo na glavo padli, da tako zelo žagamo vejo, na kateri stojimo? Ali res ne bo zmagala uvidevnost, da zaradi tuje podjetja ne bomo dopuščali v gospodarsko smrt deset in deset tisočev naših ljudi! Tu treba že napraviti red, tu treba že enkrat energično zaščititi domače ljudi, da bodo imeli kruh in zaslužek v svoji domači zemlji.

Trojni pakt in Mala antanta

Kakor poročajo dunajski listi želi tako Avstrija ko Italija, da bi se tudi države Male antante pridružile rimskemu sporazumu. Italija želi pristop Male antante zlasti zato, ker upa, da bi potem mogla povečati trgovski promet Trsta. Češkoslovaško bo skušala Italija pridobiti na ta način, da ji dovoli večje uvozne kontingente za keramične izdelke in za premog. Ves ta premog pa bi dirigirala na Trst. Po dunajskih listih bo najtežje prišlo do sporazuma z Jugoslavijo, ker ima ta sama dovolj pristanišč in ji v tem pogledu ne more Italija nič nuditi. Vseeno pa Italija upa, da bi z uvoznimi kontingenti za koruzo in žita mogla pridobiti za rimski sporazum tudi Jugoslavijo in bi bila s tem njena preferenčna politika v srednji Evropi zagotovljena. Zelo težko bo tudi dosežen sporazum z Rumunijo. Sredi septembra se bo o vsem tem razpravljalo pri avstrijsko-češkoslovaških pogajanjih v Pragi, kasneje pa na zasedanju gospodarskega sveta Male antante.

Gospodarska razstava v Konjicah

Dne 8. in 9. septembra je bila v Konjicah gospodarska razstava pod protektoratom bana dr. Marušića. Razstava je bila vzorno organizirana in opremljena ter je nudila pregledno in zanimivo sliko gospodarskega prerezja Konjic in okolice. Razstava je bila nameščena v šolskem poslopju ter je obsegala vse kmetijske in obrtne produkte Konjic in konjiškega okraja. V prvi sobi so bili razstavljeni razni vrtnarski produkti, en oddelek je bil posvečen lovstvu, naslednji higieni, dalje pridelki iz vinogradov in sadovnjakov, v posebni dvorani pa zdravilne rastline, gobe in izdelki lesne industrije. Zanimivi so bili izdelki tovarne usnja Laurich, ročna dela itd. Za razstavo je bilo veliko zanimanje. Pri otvoritvi je bil navzoč kot zastopnik bana načelnik kmetijskega oddelka inž. Zidanšek.

Seja trgovinskega odseka Zbornice za TOI

V četrtek, dne 6. t. m. je bila seja trgovinskega odseka Zbornice za TOI, ki jo je vodil odsekov predsednik g. Konrad Elsbacher. Seje so se udeležili člani odseka iz vsega zborničnega področja, in sicer zbornični predsednik Ivan Jelačin ter svetniki gg. Ivan Bahovec, Fran Berjak, Leopold Bruderman, Franc Čeh, Josip J. Kavčič, Janko Klun, Josip Lavtižar, Stanko Lenarčič, Ferdo Pinter, Milko Senčar, Rudolf Stermecki in Anton Stergar.

Po predsednikovem poročilu glede zborničnega proračuna, obračuna, volilnega reda, zborničnih pravil in drugega, je podal tajnik dr. Pless poročilo o delovanju zbornice po zadnji odseki seji.

Poročilo je vsebovalo v uvodu podatke o splošnem položaju trgovine na zborničnem področju. Efekt krize v trgovini se najbolje vidi iz podatkov zborničnega katastra o prijavah in odjavah obratov, ki dajejo v zadnjih treh letih naslednjo sliko: V letu 1931 je bilo za 12 prijav novih trgovinskih obratov več kot odjav. V letu 1932 je začelo padanje števila obratov in je bilo v tem letu 443 odjav več kot prijav. V letu 1933 se je število trgovinskih obratov zmanjšalo celo za 1260. Bati se je, da nismo v letu 1933 dosegli še rekorda, ampak se bodo v letu 1934 redukcije obratov še nadaljevale, kajti že v I. tromesečju leta 1934 je število obratov padlo za 451, v II. tromesečju pa za 243. Posledice krize se pojavljajo v trgovini v zmanjšanem številu obratov, počenši od II. četrtletja 1932 in so od tedaj v celoti obrati nazadovale za 2365 trdk, odnosno za približno 23 %. To ni navaden selekcijski proces, ampak je že nenormalen pojav, ki mora vzbuditi pri vseh največjo skrb in pozornost. Položaj ni prav nič boljši v zunanji trgovini, ki se nahaja v štadiju likvidacije. Poročilo vsebuje zlasti tudi akcije, ki jih je izvršila zbornica v zaščito izvoza lesa, v zaščito živine, hmelja in izvoza sadja, ki je prav v zadnjem času radi neumestnega reglementiranja po »Prizadu« prišel v uprav katastrofalen položaj.

Nadalje našteva poročilo glavne ak-

cije, ki jih je izvršila zbornica glede našega denarstva, glede novelizacije zakona o obratih, zlasti uredbe o krošnjarijih, zbiranja naročil po trgovskih potnikih, v železniško-tarifnih in carinskih zadevah.

Statistika članstva vseh združenj v Dravski banovini kaže, da smo imeli 1. januarja 1934 10.046 trgovcev, pri katerih je bilo zaposlenih 3781, pomočnikov in 1448 vajencev. Po diskusiji o poslovnem poročilu je bil sprejet predlog zveznega predsednika g. Jos. J. Kavčiča, po katerem naj se izdelajo smernice za ureditev poslovanja združenj trgovcev.

Odsek je nato razpravljal o predlogih za novo ministrsko uredbo o odpiranju in zapiranju trgovinskih obratov, nadalje glede ureditve otvarjanja podružnic in pomožnih lokalov. Po razpravi o načrtu zakona o družbah z omejeno zavezo, je odsek sklenil, da se naj ta oblika družb ohrani tudi v bodoče, ker se prav v tej obliki družb udeležujejo ljudje z manjšimi kapitali. Določbe o družbah z omejeno zavezo naj tvorijo sestavni del novega trgovinskega zakonika. V zakonu naj se določi minimalna osnovna glavica s 100.000 dinarji in minimalni osnovni vložek s 5000 dinarji. Odsek je v celoti odobril določbe načrta glede poostitve odgovornosti družabnikov, zlasti poslovodje ter kazenskih določb.

Odsek je tudi razpravljal o načrtu uredbe o organizaciji in učenem načrtu trgovskih nadaljevalnih šol, pri čemer so vsi poudarjali načelno stališče, da naj vsebuje ta uredba samo okvirne določbe.

Poročilo o davčnih akcijah je podal zbornični konzulent g. Žagar. Diskusije o tem poročilu so se udeležili skoro vsi člani odseka.

Razpravljalo se je še o prošnjah za priustitev inozemcem k izvrševanju obrtov v naši državi, o prošnjah za podelitev novih sejmskih pravic, o sporih radi nelojalne konkurence in dr.

Nato je predsednik odseka g. Konrad Elsbacher zaključil sejo.

Zahteve stavbenikov

Najtežja posledica sedanje gospodarske krize je občutno nazadovanje gradbene delavnosti, ki je v mnogih krajih sploh popolnoma prenehala. Oživiljenje gradbene delavnosti je zato ena prvih narodno gospodarskih zahtev, ker je od nje odvisen napredek našega gospodarstva. Saj žive od gradbene delavnosti direktno ali indirektno vsi obrti, saj je tudi oživiljenje v industriji v mnogem odvisno le od večje gradbene delavnosti. A tudi trgovina ima takoj konjunkturo, kakor hitro oživi gradbena delavnost. Zato je vse naše gospodarstvo zainteresirano na tem, da je gradbena delavnost živahna, zato pa tudi vsa naša javnost s simpatijami spremlja prizadevanja pooblaščenih graditeljev, da se zboljšajo pogoji za gradbeno delavnost, a tudi njim olajšajo eksistenčni pogoji.

In kaj je treba storiti za povečanje gradbene delavnosti ter za napredek gradbene stroke, so jasno povedali pooblaščen graditelji vse Jugoslavije na svojem nedeljskem zborovanju v Ljubljani, ki ga je otvoril stavbenik Miro Zupan. S tehtnimi referati ter močnimi argumenti so podprli svoje zahteve, ki jih zato podpisuje tudi vsa naša javnost, zlasti pa vsa gospodarska javnost. Te zahteve se glase:

1. Omogoči naj se večje izvajanje javnih del (zlasti naj se grade poslopja za državne urade, šole, zdravstvene in socialne ustanove), predvsem cest, mostov, železniških prog, elektrotehničnih naprav itd. Tu naj se sploh z dobro preudarjeno državno gospodarsko politiko podpira gradbena delavnost.

2. Davčna bremena naj se spravijo v sklad s plačilno sposobnostjo, zato naj se porazdele sorazmerno po gospodarski moči; v zvezi s tem je nujno potrebna izprememba zakona o neposrednih davkih in drugačna davčna praksa. Dovolj naj se plačilo v obrokih.

3. Zaradi zastoja na kreditnem trgu je posebno prizadeta gradbena stroka, ker je zastalo vse investicijsko gibanje. Zato je potrebno, da Narodna banka izvrši mobilizacijo denarnih virov, da zniža obrestno mero na največ 5 odstotkov in končno, da uvede direktno in večje kreditiranje stavbarstva.

4. Kot važen faktor zahteva graditeljstvo, da se z ozirom na nejasnosti predpisov obrtnega zakona in različna tolmačenja izvede novelizacija zakona in upoštevajo vse zahteve stavbenikov.

5. Stavbeniki ko tudi drugi gospodarski krogi zahtevajo, da se težnje gospodarskih krogov v splošni gospodarski politiki bolj uvažujejo. V to svrhu je med drugim potrebno, da se omogoči svobodna diskusija o vseh gospodarskih vprašanjih, kar bo imelo za posledico, da bodo prišle do izraza vse zahteve, ki streme za povečanjem blagostanja vseh.

Končno zahtevajo stavbeniki, da se spoštujejo njih pridobljene pravice in da se ne favorizirajo inženjerji v njih škodo.

Teden Rdečega križa

se začne v nedeljo, dne 16. septembra in traja do zaključno 22. septembra. Po zakonu se mora v tednu plačevati v korist Rdečega križa na železnici za vsakih sto Din, kolikor velja karta, po 50 par. Ista pristojbina se plačuje tudi na ladajah. Nadalje je treba plačati v tem tednu za vsako pošiljko po pošti (pismo, dopisnico, paket ali brzojavko) po 50 par. Končno se plača po 50 par tudi od vsake vstopnine v gledališče, kino ali druge javne zabave. Ker je Rdeči križ humanitarna institucija, pozivljemo vse, da v tem tednu po svoji moči prispevajo za Rdeči križ.

Odpis pridobnine pri odjavi obrta

Ponekod informirajo politična oblastva davkoplačevalce, da jim po odjavi obrta ni več treba še posebej prositi za odpis pridobnine, češ, da politično oblastvo samo obvesti davčno upravo o odjavi. V konkretnem primeru je Dravska finančna direkcija zaradi tega odločila, da navedena obvestila politične oblasti ne zadostujejo za odpis davka, ker zahteva čl. 48. zakona o neposrednih davkih s 5 Din kolkovano posebno prijavo. Na tej prijavi vztraja finančna uprava, ker po njenih ugotovitvah nekateri obrtniki kljub odjavi še naprej obratujejo. Za odpis pridobnine treba torej prositi tudi po odjavi obrta.

Cene so padle

Odbor za proučevanje gospodarskih vprašanj pri Narodni banki je objavil indeksne številke cen na debelo za mesec avgust. Če primerjamo te številke z onimi v juliju 1934 in avgustu 1933, dobimo to sliko:

Cene 1926	avg. julij	avg. avg.
= 100%	1933 1934	1934
rastlinski proizvodi	49,3	60,0
živalski proizvodi	55,6	52,0
mineralni	74,9	82,8
industrijski	68,5	66,3
splošni indeks	60,7	62,8
izvojni predmeti	55,8	57,3
uvozni predmeti	73,4	70,2

Cene so torej v primeri z julijem 1934 padle, a so višje, kakor so bile lani v avgustu. Zelo so padle cene rastlinskih proizvodov. Razen pšenice, fižola, ječmena in rži so se vsi drugi pridelki znova pocenili. Cene živalskih proizvodov so ostale skoraj neizpremenjene. Najbolj so padle cene mineralnih proizvodov in to zaradi padca cene za premog. Od industrijskih predmetov so v ceni zlasti nazadovale tekstilni in usnjarski izdelki ter otrobi. Napetost v cenah izvoznih in uvoznih predmetov se je nekoliko zmanjšala, a je še vedno mnogo prevelika.

Cene na drobno v Beogradu

Po podatkih Narodne banke so se te gibale tako-le:

	junij 1934	julij 1934	avg. 1934
deželni pridelki	66,3	65,5	61,8
obrt.-industrijski izdelki	68,3	69,2	67,7
kolonialni	82,0	82,0	82,0
skupni indeks za živila	72,2	72,2	70,5
obleka	76,9	76,4	75,4
razsvetljava in kurjava	73,4	73,4	72,7
razno	76,3	76,3	75,4
splošni indeks	70,9	70,7	68,8

Cene so torej v primeri s prejšnjim mesecem padle za 1,9%. Najbolj so se pocenila živila, dočim so druge cene popustile le neznatno.

Cene na debelo so nazadovale za 1,7%, cene na drobno pa za 1,9%, kar je najbolj jasan dokaz, da niso trgovci tisti, ki delajo draginjo. Kajti v podrobni trgovini so cene bolj nazadovale, ko v trgovini na debelo.

Na državni dvorazredni trgovski šoli v Ljubljani

je bil zaključni izpit v septembrskem roku pod predsedstvom direktorja Jos. Gogale. K izpitu je bilo pripuščenih 15 kandidatov in kandidatkinj, 7 jih je pa izpit ponavljalo. Izpit so napravili z dobrim uspehom: Jožef Drnovšek, Julij Kobe, Ivica Dolinar, Gabrijela Jekovec, Marija Kupic; z zadostnim uspehom: Bogomir Dragar, Ciril Gantar, Franc Klemenc, Zvonimir Lumbar, Janez Marčan, Ferdinand Vitamvas, Stanislava Bajda, Viljemina Buković, Julka Perme, Vida Ravuš, Stanko Kastelic, Marjan Kodre, Josip Masnec, Rudolf Podkrajšek, Mirko Teršan, Olga Brecljnik in Elfrida Stransky. Odklonjen ni bil nihče. V junijskem in septembrskem roku je skupno dovršilo šolo 18 kandidatov in 40 kandidatkinj.

Že v 24 urah

barva, plesira in kemično snai obleke. klobuke itd. Škrobl in svetilolika srajce, ovratnike in manšete. Pere, suši, monga in lika domače perilo

tovarna JOS. REICH

Poljanski nasip 4-6. Seleburova ul. 8.

Telefon št. 22-72.

Nazadovanje tečajev na skoraj vseh borzah

Skoraj na vseh velikih svetovnih borzah je vladalo v preteklem tednu mlačno razpoloženje, da so razen v Milanu in na Dunaju tečaji na vseh drugih borzah nazadovale, kakor se vidi iz teh števil:

	11. 8.	18. 8.	25. 8.	1. 9.	8. 9.
			1934		
London	76,3	78,9	78,3	78,9	77,8
Pariz	54,7	54,3	53,6	53,4	52,8
Berlin	31,8	32,0	32,2	32,5	32,4
Milan	86,5	—	87,7	87,0	87,0
Dunaj	30,0	30,0	30,0	30,2	30,4
Praga	57,1	57,0	57,1	58,7	58,2
Bruselj	24,8	25,9	27,2	25,3	24,7
Amsterdam	32,1	32,1	32,8	33,5	32,8
Stockholm	12,3	11,9	12,0	11,9	11,8
Curij	38,5	38,1	38,6	38,1	37,7
Newyork	51,6	52,4	55,0	52,8	51,4

Mednarodni borzni indeks je padel v preteklem tednu za cel odstotek na 45,2% ter je skupno v zadnjih dveh tednih popustil že za poldrug odstotek.

Po svetu

Svet Male antante je imel v Ženevi sejo, na kateri je razpravljalo o aktualnih političnih vprašanjih, zlasti pa o vstopu Rusije v Društvo narodov, o avstrijskem vprašanju ter o zaščiti manjšin. Glede zaščite manjšin je svet sklenil, da bodi ta obvezna za vse države, vendar pa države Male antante ne zanikajo svoje obveznosti glede manjšin. Svet se je nadalje izrekel za sprejem Rusije v Društvo narodov.

Priprave za sprejem sovjetske Rusije v Društvo narodov so naletele na nepričakovane težkoče, ker je vedno več držav, ki nočejo podpisati povabila Rusiji, da vstopi v Društvo narodov. Tako nočejo podpisati tega povabila tudi Kanada, Avstralija, Argentina, Chile in Venezuela. V glavnem je odpor proti sovjetski Rusiji zaradi njenega notranjega režima, ko je zatrla vsako versko in državljansko svobodo.

Na sedanjem zasedanju Društva narodov bo sprejeta kot članica tudi država Ekvador.

Poljski zunanji minister Beck je na plenarni seji Društva narodov izjavil, da Poljska ne priznava več obveznosti glede manjšinske zaščite, dokler ne bodo te obveznosti veljale za vse države. Manjšinam na Poljskem pa je po poljskih zakonih itak zajamčena zaščita. Izjava ministra Becka je vplivala naravnost senzacionalno in se po njem ni nihče več oglašil k besedi.

Poljska je nadalje izjavila, da odklanja vzhodni pakt. Ta odklonitev je bila sicer pričakovana, vendar pa je med Francozi vzbudila silno ogorčenje, ker je dokaz, da je Poljska popolnoma prelomila s svojo francosko orientirano politiko.

Jevtić se je v Ženevi sestal z avstrijskim kancelarjem dr. Schuschniggom ter avstrijskim zunanjim ministrom. Na sestanku se je razpravljalo tako o zunanje političnih, ko o gospodarskih vprašanjih. Bajce je bil o vseh vprašanjih dosežen sporazum.

Pogajanja za italijansko-francoski sporazum so obtičala, ker ni bilo mogoče doseči soglasja glede jugoslovansko-italijanskih odnošajev. Očividno se Mussolini ne more emancipirati od svoje imperialistične politike. Ni pa tudi izključeno, da bo skušal s popuščanjem v vzhodno jadransko vprašanje izsiliti od Francije večje koncesije v severni Afriki.

Mussolini je sklical k sebi vse divizijske generale in jih pozval, da skrbijo, da bo italijanska vojska vedno in kar najbolje pripravljena. Nekateri listi spravljajo ta generalski raport pri Mussoliniju v zvezo z namero Italije, da osvoji Abesinijo, za kar sta dali Francija in Anglija baje že svoj pristanek.

Balbo je prišel v Dalmacijo po naročilu Mussolinija, da napravi red med zadrskimi fašisti, ki so začeli odkrito revoltirati proti stranki. Dva voditelja zadrskih fašistov sta prebežala na jugoslovansko ozemlje.

Bivše člane Makedonskega komiteta je bolgarska vlada internirala v mestecu Lom. Med interniranci so najožji sodelavci Vanče Mihajlova, njega samega pa policija še ni zasledila. Novi nacionalni makedonski komitet, v katerem ni niti en mihajlovist, je te dni prevzel arhiv in vse premoženje bivšega makedonskega komiteta. Izdajati bo začel tudi svoj list.

Vanče Mihajlov je s svojo ženo, znano atentatorico, pobegnil v spremstvu dveh telesnih stražnikov v Turčijo.

Češkoslovaški in nemški agrarci so začeli delati na to, da se ustvari na Češkoslovaškem nova vladna večina brez marksističnih strank. Mesto socialistov naj bi vstopili v vlado nemški in češkoslovaški krščanski socialisti, Slovaki in Kramařevi narodni demokrati.

V Ženevi so podpisali zunanji ministri Litovske, Latiške in Estonske baltičski pakt. Kriza španske vlade postaja vedno bolj akutna, ker jo napadajo tako levičarji ko desničarji.

Generalna stavka v Madridu, ki so jo proglasili marksistični elementi, se je nesrečila.

Med stavkajočimi tekstilnimi delavci v Ameriki in policijo je prišlo do ostrih spopadov. V Rhode Islandu se je zabarikadiralo 4000 delavcev in je morala priti policija na pomoč artiljerija s poljskimi topovi. V bojih je bilo ranjenih 140 delavcev in 18 policistov.

Japonski tisk silovito napada velesile, ker bo sprejeta sovjetska Rusija v Društvo narodov. Naj bi Japonska lepo ostala v Društvo narodov, pa bi bil vstop sovjetske Rusije nemogoč.

Denarstvo

Schachtov moratorij smrtni udarec za nemško zunanjo trgovino

Urednik švicarske revije »Finanzrevue« Wulfschlag je pred tremi leti čisto točno napovedal razvoj nemških razmer. Izkazal se je torej kot dobrega poznavalca Nemčije. Sedaj komentira v svoji reviji zadnji Schachtov govor o nujnosti nemškega moratorija ter pravi: »Nemškemu narodu in tepcem zunaj Nemčije je bila vsiljena pred leti laž, da bo zbrisanje nemških dolgov izpremenilo nemško gospodarstvo iz kotla bolezni v vir zdravja. Sedaj nas hoče Schacht zopet prepričati, da bi moglo črtanje nemških dolgov zopet oživiti svetovno gospodarstvo. Tudi če se sprejme napaka mnenje, da svet potrebuje Nemčijo kot dobavitelja in kupca, vendar ni jasno, kako bi moglo brisanje dolžniških obveznosti, kar pomeni zametavanje vsakega trgovinsko političnega stimula, poživiti svetovno trgovino. Popolni nemški moratorij bi prav gotovo še pospešil z ustavitvijo reparacij in plačevanja medzvezniških vojnih dolgov začeto nazadovanje svetovne trgovine. Schachtov moratorij bi dejansko postal le smrtni udarec za nemško zunanjo trgovino.

*

Francoški proračunski minister Lamoureux predlaga, da se mednarodna trgovina normalizira z ustanovitvijo državnih osrednjih bank, ki naj bi ustanovile med seboj klirinški zavod. Devizni transferji bi bili potem odveč.

Vloge v češkoslovaških bankah so znašale koncem junija 45.533 milijonov Kč, za skoraj 500 milijonov Kč manj ko koncem decembra 1933.

Zlati zaklad Italijanske banke se je v avgustu zmanjšal za 20 milijonov lir in znaša sedaj 6343 milijonov lir.

Madžarska Narodna banka je dala v promet nove bankovce po 50 pengov. Stare novčance veljajo do 1. marca 1935.

Hranilne vloge 150, v Zvezi nemških hranilnic na Češkoslovaškem organiziranih hranilnic, so znašale koncem I. 1933. 5723 milijonov Kč. Od I. 1931. so se zmanjšale za približno 650 milijonov Kč. V letu 1933. pa se je število vlog zopet povečalo.

Milijardne konverzije napovedujejo v U. S. A. Posojilo svobode in druga posojila, ki se sedaj obrestujejo po 4,25%, se bodo spremenila v nova posojila, ki se bodo obrestovala po 3,25 do 2,5%.

Dva višja uradnika Angleške banke sta prišla v Moskvo, da proučita finančno stanje Rusije. Od njihovega poročila je odvisno, če bo Anglija dovolila sovjetski Rusiji posojilo.

Konkurzi in prisilne poravnave

Društvo industrijecev in veletrgovcev v Ljubljani objavlja za dobo od 1. do 31. VIII. to statistiko (številke v oklepaju se nanašajo na isto dobo preteklega leta) konkurzov in prisilnih poravnav:

1. Otvorjeni konkurzi: V Drav. banovini 1 (4), v Savski — (2), v Vrbaski — (1), v Primorski 2 (2), v Drinski 1 (—), v Zetski 1 (—), v Donavski 2 (3), v Moravski 1 (1), v Vardarski — (2), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (4).

2. Razglašene prisilne poravnave izven konkurza: V Dravski banovini 4 (4), v Savski 3 (1), v Vrbaski 2 (—), v Primorski 1 (—), v Drinski 1 (2), v Zetski — (1), v Donavski 4 (1), v Moravski — (1), v Vardarski 2 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 6 (3).

3. Končana konkur. postopanja: V Dravski banovini 5 (3), v Savski 2 (6), v Vrbaski — (1), v Primorski — (2), v Drinski 4 (3), v Zetski 1 (1), v Donavski 2 (11), v Moravski 2 (1), v Vardarski 4 (—), Beograd, Zemun, Pančevo 2 (—).

4. Potrjene prisilne poravnave: v Dravski banovini 8 (2), v Savski 1 (8), v Vrbaski — (3), v Primorski — (4), v Drinski — (1), v Zetski — (3), v Donavski 2 (2), v Moravski — (—), v Vardarski 1 (—), Beograd, Zemun, Pančevo — (—).

TE DEN LJUBLJANSKI BORZI

Posebno poročilo trgovskega lista

Devizno tržišče

Tendenca čvrsta; promet Din 2.967.808.85.

Tudi v tekočem tednu je bila na tukajšnji borzi razmeroma živahna devizna kupčija, posebno še na ponedeljkovem in torkovem borznem sestanku, ki sta dosegla skupni promet skoro dva in 1/2 milijona dinarjev ali več kot eno tretjino celotnega deviznega prometa. V primeri s preteklim tednom, ki je zaključil s prometom 3.191 tisoč dinarjev, iznaša nazadovanje le nekaj nad 220 tisoč dinarjev.

Dnevni devizni promet se je gibal takole:

10. sept.	Din 1.033.931.42	Budimpešta—London
11. sept.	Din 1.143.229.29	Pariz—London
12. sept.	Din 234.073.51	Din
13. sept.	Din 140.800.06	Dunaj
14. sept.	Din 415.774.57	Dunaj—Din

Narodna banka je posredovala tokrat največ v Curihu, katerega je dala za dinarjev 75.000—, dočim Amsterdama in Pariza le po Din 25.000—.

Kakor je razvidno iz spodnje prometne tabele, to pot ni bilo znatnejših zaključkov v Londonu, katerega je bilo v tem tednu potom privatnega kliranga nabavljeno za več ko en milijon dinarjev manj rego v preteklem tednu, prav tako v Curihu, ki izkazuje padec prometa za 627 tisoč dinarjev. Nasprotno pa se je dvignil promet v devizi New York za 337 tisoč, v Parizu za 295 tisoč in v privatnoklirinški devizi Dunaj za celih 524 tisoč dinarjev, dočim je ostal promet dinarske devize (na avstr. priv. kliringu) malone neizpremenjen. — Budimpešta beleži v tem tednu znaten promet v nasprotju s prejšnjim tednom, ko ni bilo v tej devizi perfektuiranih nobenih zaključkov.

Devize: Amsterdam (minuli teden 50), tekoči teden [vse v tisočih dinarjev] 33; Berlin (—), 5; Budimpešta (—) 400; Din. deviza (401), 380 avstr. priv. kliring; Curih (766), 139; London (1.509) 448 inkl. priv. kliring; New York (88), 425; Madrid (—), 3 priv. kliring; Pariz (27), 322; Solun (102), 37 boni; Trst (1), 1; Varšava (3), 7; Wien (244), 768 priv. kliring.

V privatnem kliringu so bili doseženi naslednji devizni tečajji za avstrijski šiling Din 8:30—8:40 dne 10. t. m., Din 8:40 do Din 8:50 dne 11. t. m., Din 8:50 do 8:60 dne 12. in 13. t. m. ter Din 8:55 do 8:65 na včerajšnjem borznem sestanku. Boni grške Narodne banke so beležili edinole v četrtke (13. t. m.) na bazi Din 29:65 do Din 30:35. Notice angl. funta in španske pesete tokrat ni bilo.

V tekočem borznem tednu je dosegla najvišjo tečajno razliko deviza Berlin s 5:56 točkami porasta in deloma New York s porastom 1:39 točke. Prav malenkostno tečajno oslabiljenje sta beležila edinole deviza Pariz in Praga, medtem ko je Trst notiral včeraj ob ponedeljkovih tečajjih. Curih je ostal dosledno nespremenjen.

Devize	10. sept. 1934	14. sept. 1934
	najnižji	najvišji
Amsterdam	2299.85	2311.21
Berlin	1344.58	1355.38
Bruselj	796.91	800.85
Curih	1108.35	1113.85
London	167.30	168.90
Newyork	3323.55	3351.81
Pariz	223.98	225.05
Praga	141.23	142.09
Trst	290.90	293.30

Efektno tržišče

Tendenca nespremenjena stalna.

V tem tednu so povsem izostale novice industrijskih in bančnih papirjev, dočim so državni efekti skozi vse borzne dneve tekočega tedna beležili s stalno tendenco, kakor je razvidno iz spodnje efektne tečajnice.

Dne 14. septembra t. l.: 7% inv. posojilo 71—72; 8% Blair 64—65; 7% Blair 56—57; Seligm. obvez. 67—69; 4% agrarne obvez. 40—41; Begl. obvez. 61—62; Vojna škoda 348—350.

V razdobju tega tedna se je dvignil tečaj 7% investicijskega posojila za eno točko,

Begl. obveznice za dve točki in Vojna škoda za eno točko (od torka 11. t. m. dalje) v povpraševanju, a za pet točk v ponudbi. Edini Seligman je nekoliko popustil, in sicer za dve točki v povpraševanju ter za eno točko v ponudbi.

Žitno tržišče

Tendenca čvrsta.

Cene stare koruze so ostale nespremenjene, dočim notira nova, umetno sušena, letine 1934 Din 122:50 do Din 125:— feo vagon slovenska postaja, plačilo 30 dni in s kvaliteto garancijo do namembne postaje.

Žito:

(Cene za 100 kg feo vagon slov. postaja)

Koruzna:	Din	Din
suha, stara, za mleto spsobna, za promptno in nav. vozno, slovenska postaja, plačilo 30 dni	150—	152:50
umetno sušena, letine 1934, s kvaliteto garancijo do namembne postaje, franko vagon slovenska postaja, plačilo 30 dni	122:50	125:—

Pšenica:

bačka, 79/80, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozna, slov. postaja, plačilo 30 dni	162:50	165:—
bačka, 80 kg, 1% primesi, zdrava, suha, rešetana, mlevska vozna, slov. postaja, plačilo 30 dni	165:—	167:50

Mleviski izdelki:

Moka:		
bačka, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni	260:—	265:—
banatska, nularica, slov. postaja, plačilo 30 dni	265:—	270:—

Lesno tržišče.

Tendenca še vedno nespremenjena mlačna.

Kljub pozni sezoni — kar se tiče tesnega lesa — opažamo, da je povpraševanje po tramičih (filerjih) še vedno dokaj živahno, medtem ko se prejšnja leta tramiči niso tako lahko oddali. Cene so še vedno stalne.

V jelovini se išče pregnirano blago za izvoz v Levanto. Išče se pa le III. in IV. vrsta. Vsled konkurence iz Bosne in Gorskoga kotarja pa naša slovenska produkcija ne pride v poštev.

V bukovini se proda le tu pa tam kak vagon in sicer suho obrobjeno blago. V splošnem pa je situacija v bukovini zelo slaba.

Išče se pa lep oreh, jesen in javor, seveda zgolj suho blago I. in II. kvalitete.

Po drvah je pa že precej povpraševanja. Cene se sicer še niso popravile, izgleda pa, da se bodo kmalu, posebno ker blaga že primanjkuje.

Situacija v oglju je ostala še nadalje nespremenjena.

Dobava-prodaja

Gradbeni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 18. septembra ponudbe o dobavi 29 emajl pečih sistema »Lutz« ter o dobavi materiala za električne blokparate.

Strojni oddelek Direkcije drž. železnice v Ljubljani sprejema do 20. septembra ponudbe o dobavi 120 kg klobučevine. — (Pogoji so na vpogled pri omenjenih oddelkih.)

Ravnateljstvo ljubljanske mestne elektrarne razpisuje te dobave: 1000 kg gole bakrene žice poltrde 6 mm², 2000 kg gole bakrene žice poltrde 10 mm², 2000 kg gole bakrene žice poltrde 16 mm², 2000 kilogramov gole bakrene žice poltrde 25 mm², 2000 kg gole bakrene žice poltrde 35 mm², 2000 kg gole bakrene žice poltrde 50 mm² vrv. — Ponudbe je poslati do 22. septembra v zaprtem ovoju z označbo »Ponudba za golo žico«.

Gradba vojaških objektov se odda potom ofertnih licitacij dne 20. in 25. septembra pri inženjerskem oddelku Komandne savske divizijske oblasti v Zagrebu. (Pogoji so na vpogled pri istem oddelku.)

Naš pravi domači izdelek!

Zunanja trgovina

Izvoz suhih češpelj iz Jugoslavije

V sredo se je začel izvoz suhih češpelj iz Jugoslavije. Izvoženih je bilo okoli 80 vagonov suhih češpelj. Na domačem trgu se plačujejo suhe češplje povprečno po 4 Din za kg. Računajo, da se bodo te cene popravile.

Nemška trgovina v južnovzhodni Evropi

Po podatkih nemškega zavoda za proučevanje konjunktura je padel nemški uvoz v južnovzhodne evropske države po vrednosti za približno 68%, to je približno za isto višino, kakor je nazadovala vsa nemška zunanja trgovina. Nekdanji aktivni nemški saldo v trgovini s temi državami se je spremenil v pasivni.

Leta 1933. je bila Nemčija aktivna le v trgovini z Madžarsko, dočim je bila v trgovini z Rumunijo in Jugoslavijo izenačena. Z uspehom konkurirajo z Nemčijo v južnovzhodni Evropi Češkoslovaška, Avstrija in Italija. Večji uspeh je imela Nemčija le v trgovini z Bolgarsko in Grško.

*

Zunanji minister Jevtić se je v Zenevi sestel s francoskim finančnim ministrom ter se z njim pogajal glede povišanja francoskih uvoznih kontingentov Jugoslaviji.

Carina za turistični propagandni material, ki je iz Vel. Britanije, Nemčije in držav belgijsko-luksemburške carin. unije, je v naši državi odpravljena pod pogojem, da je ta material iz teh držav in da se brezplačno razširja po naši državi. Ista ugodnost velja tudi za naš turistično propagandni material, ki gre v preje navedene države.

Rusko-ameriška trgovinska pogajanja so se razbila, ker ni bilo mogoče doseči sporazuma glede odplačevanja carskih dolgov. Amerika je zato odklonila Rusiji novo posojilo za nabavo industrijskih izdelkov v višini 100 milijonov dolarjev in tudi zaproseno posojilo za trgovinske kredite.

Konkurzi in prisilne poravnave

Otvorjeno je poravnalno postopanje o imovini trgovke Rozalije Tomine v Št. Rupertu. Poravnalni sodnik Franc Čuš, poravnalni upravnik notar Demšar v Mokronogu. Narok za sklepanje o poravnavi 15. okt. ob 9. Oglasitveni rok do 10. okt. Dolžnica ponuja 40% kvoto, plačljivo v 9 enakih zaporednih obrokih. Prvi obrok bi zapadel tri mesece po pravomočnosti poravnave.

Končano je poravnalno postopanje v zadevi posestnika in voznika Alojza Weissaa v Zg. Šiški.

»Službeni list«

kr. banske uprave Dravske banovine z dne 15. septembra objavlja: Zakon o konvenciji za ustanovitev Mednarodne družbe za kmetijski hipotekarni kredit — Razne razglase sodišč in uradov ter razne druge objave.

Dr. Pirčeva sladna kava

je prvovrsten domači izdelek, s katerim pripravite zdravo, izdatno, redilno in ceneno pijačo za Vas in Vaše otroke. Dr. Pirčeva sladna kava je prav prijetnega okusa in jo pijo odrasli kot otroci z užitkom.

TELEFON ŠTEV. 22-63 // USTANOVLJENA LETA 1840 // BRZOJAVNI NASLOV: KRISPERCOLONIALE LJUBLJANA

Dovoljujem si najvljudneje naznaniti, da sem svojo tvrdko

ANT. KRISPER COLONIALE

VELETRGOVINO KOLONIJALNEGA IN ŠPECERIJSKEGA BLAGA

preselil 1. septembra t. l. s pisarno in vsemi skladišči in pražarno iz dosedanjih poslovnih prostorov na Tyrševi (Dunajski) cesti števil. 33 v svojo lastno hišo na

TYRŠEVI (DUNAJSKI) CESTI ŠTEV. 31 — BAVARSKI DVOR

tik pred železniškim prelazom, dočim so se moji prejšnji poslovni prostori nahajali dolga leta takoj onstran železniškega prelaza.

Najvljudneje vabim svoje spoštovane odjemalce, da me blagovolijo odslej poseščati na tem novem naslovu in tjakaj tudi pošiljati vsa cenjena naročila in ostalo pošto za mojo tvrdko.

Svoje nove poslovne prostore sem uredil po dolgoletnih izkušnjah najpraktičneje, tako da ustrezajo v polni meri vsem zahtevam za hitro in najtočnejšo postrežbo mojih spoštovanih odjemalcev.

S prošnjo za nadaljnjo naklonjenost, zagotavljam svoje spoštovane odjemalce najsolidnejše in vestne postrežbe tudi za v bodoče ter se priporočam in beležim

z vsem spoštovanjem

Verlič Josip

RAZNO

Zunanji minister Jevtić je imel v Ženevi daljšo konferenco z bolgarskim zunanjim ministrom Batalovim.

Nadikof dr. Šarić je odpotoval na evharistični kongres v Buenos Aires.

Sklicanje balkanske konference je bilo na zahtevo Albanije, Bolgarske in Jugoslavije odgodeno.

V Velikem Bečkereku je bilo zborovanje mladonemškega gibanja, ki ga vodi doktor Hasslinger. Gibanje je v ostri opoziciji z dr. Kraftom in sedanjim vodstvom nemške oficialne politike. Mladonemci nameravajo začeti izdajati tudi svoj list.

Za namestnika predsednika vlade v Po-saarju je imenovan dr. Milovan Zoričić, bivši predsednik upravnega sodišča v Zagrebu. Dr. Zoričić nadomestuje predsednika Knoxa za časa njegovega bivanja v Ženevi.

Breško Breškovskaja, babica ruske revolucije, je v visoki starosti 90 let umrla v Pragi.

Češkoslovaška vlada je izdelala zakonski načrt, po katerem se prepovedujejo popravilnice čevljev industrijskih podjetij. Bafa pripravlja veliko akcijo proti temu zakonskemu načrtu, a je le malo verjetno, da bi z njo uspel.

Poravnalo postopanje je otvorjeno o imovini valjčnega mlina Forgač v Bački Topoli. Mlin ponuja 40% kvoto.

Električno centralo zgradi občina Berane. Centrala bo veljala poldrug milijon dinarjev.

Na kongresu hitlerjevcev v Nürnbergu je znorel neki narodni socialist in napadel z nožem vse svoje tovariše v šotoru. Dva je zaklal, več pa ranil. Tudi sam je bil težko ranjen, ko so ga zvezali.

Berlinski list »Der Angriff« se norčuje

iz italijanskih vesti, češ da je v našem Primorju vse polno morskih psov ter pravi, da je pač prišel velik morski pes iz Italije v Jugoslavijo, ker je bil lačen, ko pa ni mogel najti v praznih italijanskih kopališih nobene hrane.

Obsedno stanje v Rumuniji, ki je bilo proglašeno po umoru ministra Duce, bo podaljšano še za šest mesecev.

Obramba velikih mest pred zračnimi napadi je popolnoma nemogoča, kakor so ugotovili strokovnjaki na podlagi izkušenj na manevrih v Italiji, Franciji in Angliji.

Amerika je dobavila Kitajski 250 najmodernejših aeroplanov, ki prevažajo po 350 km na uro.

Ameriško mornariško ministrstvo je naročilo 500 novih bojnih hidroplanov.

Turčija šteje po zadnjem ljudskem štetju 18 milijonov ljudi.

Moskva ima po najnovjših sovjetskih podatkih okoli 4 milijone prebivalcev.

Detelja po 35 do 40, otava po 35 do 40, seno po 30 do 35, slama za krmo po 30. Drva po 70 do 90, gradbeni les po 8 do 10, hlodi po 8 do 15. Krompir po 0-50 do 0-75 in zelje po 0-30 do 0-60 Din za kg.

Mariborski trg

Na trg z dne 11. t. m. je bilo prignanih 14 konj, 15 bikov, 24 volov, 370 krav in 18 telet. Povprečne cene so bile te: debeli voli 3 do 3-75, poldebili 2 do 2-50, plemenski 3 do 3-25, biki za klanje 2-50 do 3, klavne krave, debele 2-50 do 3, plemenske krave 2 do 2-25, krave za klobasarije 1-50 do 2, molzne krave 2-50 do 3, breje krave 2-50 do 3, mlada živina 3 do 4, teleta 4 do 4-50 Din za 1 kg žive teže. Prodanih je bilo 352 glav živine. — Mesne cene: volovsko meso I. vrste 8 do 10, II. vrste 6 do 8, meso bikov, krav, telic 5 do 6, telečje meso I. vrste 8 do 12, II. vrste 5 do 8, svinjsko meso, sveže 10 do 12 Din za 1 kg.

Dunajski živinski trg

Na goveji trg z dne 10. t. m. je bilo postavljenih 759 volov, 482 bikov in 535 krav. Iz Jugoslavije je bilo 59 volov, 25 bikov in 6 krav. Cene so bile te: fabrični voli I. vrste po 1-25 do 1-45, navadni voli I. vrste po 1-10 do 1-25, II. po 1 do 1-05, III. vrste po 0-85 do 0-95, biki po 0-75 do 0-98, krave po 0-75 do 1-—, mršava živina po 0-58 do 0-72 šilinga za kg žive teže. — Tendence: Ob živahnem povpraševanju so se podražili prima voli za 3 groše pri kg, ostale vrste pa so notirale neizpremenjeno. Na svinjski trg z dne 11. t. m. je bilo postavljenih 5.288 špeharjev in 8.637 pršutarjev. Iz Jugoslavije je bilo 1.954 špeharjev. Cene so bile te: mangalica I. vrste po 1-34 do 1-36, II. po 1-32 do 1-33, jugoslovanski križani po 1-35 do 1-40, srednji po 1-32 do 1-34, slabši po 1-28 do 1-31, stari po 1-20 do 1-28, pršutarji lahki po 1-30 do 1-55, težki po 1-10 do 1-35, križani po 1-35 do 1-42 šilinga za kg žive teže. — Tendence: Ob slabotnem prometu so se pocenile pitane svinje za 4 do 6 grošev, pršutarji pa za 3 do 5 grošev. (Poročilo tvrdke Predović in drug, Dunaj III., St. Marx.)

ŠOLSKI ZVEZKI

Vse vrste šolskih zvezkov iz najfinejšega papirja Vam še vedno dobavi najceneje ter vsako poljubno količino

A. JANEŽIČ

PAPIRNA INDUSTRIJA

LJUBLJANA

FLORJANSKA ULICA 14 / TELEFON 32-20

Dalje izdelujemo in imamo vedno v zalogi vsakovrstne trgovske knjige, odj. knjižice, kopirne bloke, foto-albume, spominske knjige, mape, risalnike t. t. d. t. t. d.

Istotam trgovina s šolskimi in pisarniškimi potrebščinami na drobno in na debelo.

Trgovci! Naročajte blago pri
tvrdkah, katere oglašajo v
»Trgovskem listu«!

TRŽNA POROČILA

Zagrebski tedenski sejem

Zadnji zagrebski tedenski sejem je bil posebno bogato založen z zelenjavo in deželimi pridelki. Živine je bilo na trgu manj, ker je bil isti dan veliki letni sejem v Koprivnici. Za pitane svinje je bilo živahno povpraševanje iz Slovenije. Zaradi velikih ponudb je padla cena pujskom za 20 Din.

Dagon: 6 bikov, 391 krav, 68 junic, 35 juncev, 192 volov, 151 telet, 426 konj in zrebci, 510 prašičev in 447 pujskov.

Cene: biki po 5, krave za klanje po 2-50 do 3, za klobase po 2 do 2-20, junice za klanje po 3-50 do 3-75, za rejo po 700 do 900, voli I. vrste po 4-50 do 5, II. vrste po 3-25 do 3-50, bosanski po 2-75 do 3, junci po 3-50 do 4, živa teleta po 4-50 do 5-50, zaklana po 7 do 8, pitani prašiči po 7-50 do 8-25, nepitani po 6 do 6-50, zaklani po 10-75 do 11, mladi do enega leta po 10-75 do 11, pujski po 70 do 120, ovce po 80 do 90, par lahkih konj po 4000 do 5000, srednjih po 5000 do 6000 in težkih po 6000 do 7000, lahka zrebata po 1200 do 1500, srednja po 1500 do 2000, konji za klanje po 1 do 1-50 Din za kg.

Motvoz Grosuplje

domać slovenski izdelek • Svoji k svojim!

Tovarna motvoza in vrvarna d.d. Grosuplje pri Ljubljani

TISKARNA MERKUR, LJUBLJANA

Tiska knjige, časopise, tabele, naročilnice, plakate, lepake, cenike, vizitke itd. Vse tiskovine dobavlja hitro in po zmernih cenah

Gregorčičeva 23

Račun Poštne hranilnice št. 13.108. Telefon 25-52

Lastna knjigovoznica